

ting forholder sig ganske rigtig. Derfor kan jeg ikke Andet end meget anbefale det høie Thing ikke alene, at det lader Sagen gaa til 2den Behandling, men ogsaa at det for Kunstens Skyld, og hvad Mere er, for Folkets Skyld ser til at faae noget Godt ud af Sagen. Rigtignok forekommer det mig, at det kunde være hensigtsvarende, hvad det erede Medlem for Nørre-Sundby (Zuel) pegede paa, at Kjøbenhavn, som nyder saa stor Fordel ved alle saadanne Udvidelser, og ved, at den store Mængde af Reisende trækker hertil, kom til at yde et passende Bidrag. Dette skal jeg imidlertid ikke nærmere udtale mig om, men jeg siger kun, at, da det erede Medlem udtalte denne Røst, slog det mig, at det kunde være meget billigt, at Kjøbenhavn gav, hvad man kunde komme overens om var et passende Bidrag. Med disse saa Ord skal jeg anbefale Sagen og bede erede Medlemmer, som mulig kunde føle sig stødte over, at jeg rippede lidt op i, at Kunstnerne og Kunst-dannelsen kunde lide under disse Venligheder, om ikke at føle sig stødte over det. Hvad jeg før har bekiendt, og hvad jeg vil blive ved, saasnart Ordet ikke tages fra mig, at forsøgte her paa dette Sted, er, at, hvad jeg tror, der kan hele og føre os sammen og føre Land og By sammen og føre til et gavnligt Udslag, vil jeg til enhver Tid holde paa. Selv om jeg ogsaa staa temmelig ene med denne Ansættelse, og selv om de Midler, jeg bruger for at naae mit Maal, ikke forekomme hensigtsmæssige, maa jeg imidlertid, saalænge jeg tror, at de ere hensigtsmæssige, holde paa dem. Med disse Ord skal jeg slutte.

Clausen: Naar jeg har ønsket at sige et Par Ord under denne Forhandling, er det ikke Sagen selv, som Lovforslaget dreier sig om, jeg har Noget imod. Uden at tale meget om den store Betydning osv., som Kunsten kan have for Landet, uden at indlade mig paa megen Ros i saa Henseende, vil jeg indskrænke mig til at sige, at jeg sympathiserer saa meget med den foreliggende Sag, at jeg kunde ønske at fremme den; men jeg skal med det Samme sige, at paa den Maade, hvorpaa den her er fremkommen, kan jeg ikke ønske at fremme den, men jeg tror, den kunde fremmes paa en anden Maade. Jeg havde forleden Dag Leilighed til at udtale mig om et andet Forslag, og naar jeg kommer til at udtale mig om det foreliggende Forslag, er det netop den samme Grund, der bevæger mig hertil, som den, der bevægede mig til at udtale mig om det andet Forslag, den nemlig, at dette Forslag som et finansielt Forslag er fremsat og behandlet først i Landstinget. Jeg tror, at Demokratiet her i Danmark ikke er nøie paaseende nok, naar det gjælder om den Slags Spørgsmaal. Det forekommer mig, at der i den sidste Tid er kommet ligesom en Frygt ind i Demokratiet; man tør ikke længere have et Standpunkt. Demokra-

tiot har i de politiske Kampe lidt et Nederlag; jeg vil villig indrømme, at man bør erkjende dette, og jeg vil fra min Side være villig til at forhandle med om alle Sager og række mig saa vidt som muligt til Gjennemsøvelsen af dem; men naar det gjælder om virkelige konstitutionelle Principer, kan jeg fra mit Standpunkt ikke gaa paa Afford, og det vilde jeg gjøre i det Dieblit, jeg gif ind paa at støtte et finansielt Forslag, der er fremkommet paa den Maade som det foreliggende. Jeg hører til dem, der kunne ønske, at denne Sag i Realiteten blev fremmet; men selv om man ønsker det, kan man dristig stemme mod det foreliggende Forslag, og endda faae Sagen fremmet, men paa en anden Maade. Den kan komme frem gennem Finantsloven, hvor man kan opføre et vist Bølsb dertil; den kan komme frem gennem private, i Folkethinget indbragte Forslag; den kan i det Hele fremmes paa forskjellig Maade, men den tør og bør ikke gaa igjennem saaledes, som den her er fremkommen; thi i den Omstændighed, at den er behandlet først i Landstinget, ser jeg en Krænkelse af Folkethingets konstitutionelle Ret. Det var kun disse Ord, jeg vilde sige for at hævde mit Standpunkt overfor det konstitutionelle Princip, som ligger klart for i den Maade, hvorpaa Forslaget er kommet frem her i Thinget.

Sage: Efter de mange fyldige Udtalelser, der ere fremkomne, kan jeg sætte mig i stor Kortshed. Jeg skal ikke og vil heller ikke her indlade mig paa nogen almindelig Udtalelse om Lovens Betydning, saameget mindre som Alle synes at være enige om, at der her er Tale om et Statsformaal, og at Staten i dette Tilfælde bør gjøre Noget, i alt Fald i den Retning, der er foreslaet. Man bliver vel nok enig om at faae en Bygning, og Enhver maa erkjende, at det er en af de første Betingelser for, at vor Kunst kan komme til at udvilde sig, som den bør. — Det Punkt, jeg vilde have fremdraget, er allerede fremdraget af det erede Medlem fra Nørre-Sundby (Zuel), og det er Forholdet imellem Kunst og Industri. Her, hvor der er Tale om et finansielt Spørgsmaal, kommer det meget naturligt frem, at man siger, det er ikke alene til Stads, det er ikke alene, for at tale alvorligere, for det aandelige Livs Udvikling, men det har ligesom økonomisk Betydning. Den Betydning, Kunsten har for Industrien, er jo direkte, naar vi tale om Kunstindustrien, og den er indirekte paa hele Industriens Omraade. Naar vi se hen til hele den europæiske Udvikling, navnlig i dette Aarhundrede, hvor overordentlig stærkt Samsærslsmidlerne have udviklet sig, og hvorledes den udenlandske Handel med Nødvendighed er tiltagen i saa høi Grad, at Nationer bestandig møde frem med Produkter og Varer, som tiltale Publikum, og som, hvad Skjønhedsstands, smagfuldt og ligesom pynteligt Arrangement angaar, har store